

Verslag van de vergadering van de Commissiewerkgroep (CWG) Landbouwcontaminanten

Datum: 21 maart 2023, online
Commissie en EURL: Aanwezig
Nederlandse Delegatie: Nikki Emmerik (VWS)
Martien Spanjer (NVA)
Polly Boon (RIVM)

**Directie Voeding,
Gezondheidsbescherming
en Preventie**

Regulier Overleg Warenwet

Bezoekadres
Parnassusplein 5
2511VX Den Haag

T: 070 340 7911
www.rijksoverheid.nl

Dossierhouder
Nikki Emmerik
Ne.emmerik@minvws.nl

Ons kenmerk
Verslag CWG
Landbouwcontaminanten d.d.
21-3-2023

Secretariaat ROW
[dienstpostbusROW-
EU@minvws.nl](mailto:dienstpostbusROW-EU@minvws.nl)

www.row-minvws.nl

Agenda

1. Presentation from EFSA on "Risks for human health related to the presence of grayanotoxins in certain honey"

EFSA heeft de opinie over mogelijke risico's van grayanotoxinen (GT's) in honing van de heidefamilie (*Ericaceae*) gepresenteerd. Honing van deze planten kan hoge concentraties van deze toxinen bevatten. De honing van deze planten, zoals beschikbaar op de Europese markt, komt uit Turkye en Nepal. Voor in Europa geproduceerde honing kan er mogelijk een zorg zijn voor honing van de rododendron uit de alpen en Pyreneeën. Grayanotoxinen zijn volgens EFSA acuut toxisch. Op basis van aannames over de consumptie van honing en de aanwezigheid van GT's in honing (gebrek aan gegevens) heeft EFSA berekend dat bij een portie van 66 gram een concentratie van 0,16 mg/kg of lager geen reden tot zorg is voor acute toxiciteit.

De Commissie (Cie) geeft aan dat de afzetmarkt voor honing van de heidefamilie in de EU zeer gering lijkt te zijn. Als follow-up van de opinie zou daarom als eerste inzicht moeten komen in het marktaandeel van deze honing in de EU en over hoeveel van deze honing besmet is met GT's. De lidstaten (LS's) worden verzocht om te kijken of er informatie is over de consumptie en afzet van deze honing in hun landen. Mocht bevestigd worden dat deze honing wordt verkocht, dan kan besloten worden om een monitoringstudie op te zetten, in ogenschouw nemend dat de risico's gering lijken gezien consumptie en beschikbaarheid. De Cie vraagt de EURL's om ondertussen informatie te verzamelen over mogelijke analysemethoden van deze GT's.

Dit onderwerp komt terug op de agenda van een volgende Commissiewerkgroep (CWG) voor verdere discussie.

2. T-2 and HT-2 toxin

Discussion on the maximum levels for T-2 and HT-2 toxin in oats and oat products

Tijdens de vorige CWG op 24 oktober heeft CEEREAL zijn zorg uitgesproken over de maximale gehalten (ML's) van 50 µg/kg voor T-2 en HT-2 in *oats and oat milling products*. Deze ML's zouden kunnen leiden tot een grotere afkeuring van deze producten dan 5% en zo de beschikbaarheid van *oats and oat milling products* op de EU-markt in gevaar brengen. De Cie onderkent dat bij de voorgestelde ML's van 50 µg/kg meer dan 5% van de deze producten kunnen worden afgekeurd en dat de beschikbaarheid van deze producten daarmee onder druk kan komen te staan, maar ook dat de aanwezigheid van T-2 en HT-2 een gezondheidsrisico kan vormen. Deze twee aspecten

moeten beide worden meegenomen zonder dat dit ten koste gaat van de voedselveiligheid. Ook zijn er bezorgde vragen gesteld over de beschikbaarheid van *oats* en *oat milling products* in het EU-parlement op basis van de voorgestelde ML's van 50 µg/kg.

Gebaseerd op deze zorgen stelt de Cie voor om de voorgestelde ML's van *oats* en *oat milling products* te verhogen naar 100 µg/kg (cat's 1.9.2 en 1.9.3). Voor ontbijtgranen die minder dan 40% *oats* of *oat milling products* bevatten, blijft de voorgestelde ML 50 µg/kg en voor ontbijtgranen met minimaal 40% *oats* of *oat milling products* wordt de voorgestelde ML 75 µg/kg en voor *oat cakes* 100 µg/kg (cat. 1.9.4). Deze ML's waren ook 50 µg/kg in het vorige voorstel.

De meeste LS's, waaronder Nederland, kunnen zich vinden in dit voorstel. Eén LS geeft aan dat een recente voedselconsumptiepeiling onder jonge kinderen laat zien dat de consumptie van *oats* door deze kinderen hoger is dan de consumpties die zijn meegenomen in de risicobeoordeling van EFSA. Samen met nog een andere LS gaat dit LS overleggen om te kijken of ze akkoord kunnen gaan met het voorstel.

De Cie wil de voorgestelde ML's in stemming brengen in de *Standing Committee on Plants, Animals, Food and Feed* (SCOPAFF) in april of juni.

Discussion on the maximum levels for T-2 and HT-2 toxin in malting barley

Er is een verzoek binnengekomen van EUROMALT om de voorgestelde ML voor T-2 en HT-2 in *malting barley* (cat. 1.9.1) van 150 µg/kg te verhogen, omdat deze ML tot een te hoog percentage afkeuring zou leiden (13,4% op basis van gegevens uit 2022 van EUROMALT) en het productieproces van *malting barley* leidt tot een reductie van de concentratie van T-2 en HT-2 met 75-80%. Daarnaast vraagt een LS, op basis van nationale monitoring data voor *barley*, of de voorgestelde ML van 100 µg/kg voor *barley* (ook cat 1.9.1) kan worden gelijkgetrokken met die voorgesteld voor *malting barley* van 150 µg/kg.

De Cie heeft geen problemen met het verhogen van de ML's zoals verzocht door EUROMALT en de LS, omdat deze verhogingen geen gevolgen hebben voor de voorgestelde ML's voor *barley* dat direct kan worden verkocht aan de consument (cat's 1.9.2 en 1.9.3). Die ML's blijven onveranderd op 50 µg/kg. De Cie stelt daarom voor de voorgestelde ML voor *malting barley* te verhogen naar 200 µg/kg en voor *barley* naar 150 µg/kg, zoals verzocht door de LS.

Een LS geeft aan beter te willen kijken naar dit voorstel voordat het akkoord gaat. Overige LS's, waaronder Nederland, hebben geen bezwaar tegen het voorstel. De Cie vraagt LS's als ze mogelijk nog nabranders hebben om deze naar de Cie te mailen.

Dit onderwerp komt terug op de agenda van de volgende CWG.

3. Final discussion Commission Regulation (EU) amending Regulation (EU) No 2023/xxxx as regards maximum levels of deoxynivalenol (DON) in certain foods.

Het tijdstip waarop de voorgestelde ML's voor DON van kracht worden is gezet op 1 juli 2024. De Cie vraagt de LS's of zij nog commentaar hebben op de voorgestelde ML's voor DON. Alle LS's zijn akkoord. De voorgestelde ML's worden in de SCOPAFF van april ter stemming gebracht.

4. Final discussion on a draft Commission Implementing Regulation laying down the methods of sampling and analysis for the control of mycotoxins in food and repealing Regulation (EC) No 401/2006

Door verschillende lidstaten worden opmerkingen gemaakt n.a.v. het concept van de nieuwe versie. Enkele LS wijzen erop dat er levensmiddelen in de nieuwe versie van de 1881 zijn opgenomen waarvoor het lastig is om te bepalen welke monsternamen hiervoor in de 401/2006 moet worden gekozen. Genoemd wordt de aanbeveling voor het doen van meting van de *Alternaria* toxinen, waardoor bijvoorbeeld moet worden vastgesteld hoe gehele tomaten zouden moeten worden bemonsterd.

Er worden opnieuw opmerkingen gemaakt over de bepaling van de hoeveelheid ergot sclerotia. Eén LS is gewend om 1 kg in behandeling te nemen en een andere LS wil zich graag beperken tot

het doen van een meting in 1 portie van 0,5 kg en als die voldoet de andere portie(s) ongemoeid laten.

Eén LS deelt nogmaals haar zorg over de benodigde aanpassing van de bestaande CEN-methodes aan de uitgebreidere scope van de nieuwe versie van de 1881, wat zal moeten resulteren in uitgebreidere validaties van de bestaande methoden.

Een opmerking van een LS over homogeniteitsproblemen met een monster vijgenpasta leidt tot bijval van meerdere LS die soortgelijke ervaringen hebben. In het concept van de nieuwe 401 is sprake van "dried spices", "dried spices with large particle size" en van "powdered spices". Gevreesd wordt dat dit aanleiding gaat geven tot geschillen bij de monsternamen als een partij eigenaar c.q. bedrijf daar anders over denkt dan de autoriteiten. Duidelijke definities zouden dit voorkomen.

De Cie neemt dit mee, maar verwacht wel dit in juni te kunnen afhandelen in de SCOPAFF van 12 juni.

5. Final discussion on a draft Commission Implementing Regulation (EU) laying down the methods of sampling and analysis for the official control of the levels of plant toxins in food and repealing Regulation (EU) 2015/705.

Items zoals CEN-methoden en de representativiteit en homogeniteit van het monster en de monstervoorbereiding zijn gelijklopend aan item 4.

Specifiek voor planttoxinen werd hier nog door een lidstaat aangestipt dat borage een groente is en geen kruid, waarvan de Cie kennisneemt.

Voor aardappelen en honing werd vastgesteld de 333/2007 van toepassing te laten zijn, aangezien in deze levensmiddelen de te verwachten aanwezige plantentoxinen homogener zijn verdeeld.

Eén LS merkt op dat in vergelijking met de 401/2006, de 333/2007 meer een algemene beschrijving geeft voor levensmiddelen categorieën. Dat is een punt wat aandacht verdient.

De Commissie neemt dit mee in de finale versie.

6. Implementation of the transitional measures provided for in Commission Regulation (EU) 2020/2040 of 11 December 2020 as regards maximum levels of pyrrolizidine alkaloids in certain foodstuffs.

Bij het bekend worden van de nieuwe 1881/2006, als (EU) 2023/915, is een overzicht gegeven van de vastgestelde overgangstermijnen.

Bij dit agendapunt was door de ESA een document ingebracht waarin zij zich beklagden over LS die maatregelen namen zonder zich aan termijnen te houden. Dit fenomeen is al langer bekend, want LS die met buitensporig hoge gehalten worden geconfronteerd passen daartoe artikel 14 van de GFL toe, wat in dat soort gevallen de geëigende weg is.

7. Lectines in levensmiddelen.

Het EURL geeft een presentatie over het literatuuronderzoek wat zij hiernaar hebben gedaan. Daaruit kwam naar voren dat een gevalideerde methode om lectines zowel te karakteriseren als te kwantificeren ontbreekt. Bestaande data zijn gebaseerd op de haemagglutinatie test, wat slechts een kwalitatieve meetmethode is.

Lectines komen voornamelijk voor in plantaardige producten, zoals peulvruchten. Afgelopen periode zijn er meerdere meldingen gekomen van allergische reacties na hoge inname van lectine. Gedacht wordt dat dit komt door een steeds hogere inname van plantaardige producten. Lidstaten wordt gevraagd te kijken naar eigen data rondom lectines. Dit onderwerp zal op de agenda blijven staan en er wordt nagegaan of een EFSA uitvraag moet komen voor een risicobeoordeling.

8. Quinolizidine alkaloids in food. Follow-up to the EFSA opinion on the risks for animal and human health related to the presence of quinolizidine alkaloids in feed and food, in particular in lupins and lupin-derived products

Het EURL heeft vorig jaar een meetmethode gepubliceerd die voor alle lidstaten en andere belangstellenden beschikbaar is <https://www.wur.nl/nl/show/Determination-of-quinolizidine-alkaloids-in-lupin-seeds-food-products-and-feed-by-LC-MSMS.htm>

Hiermee kan een begin worden gemaakt met het verzamelen van data om die door EFSA te laten beoordelen.

9. Aflatoxins in tiger nuts – request to establish a maximum level for aflatoxins in tiger nuts and products derived thereof.

Een LS bracht de tijgernoten ter sprake omdat zij die telen en hinder ondervinden bij de verhandeling ervan. Merk op dat het hier dan gaat om knolletjes van de plant *Cyperus esculentus* en niet een merk noten van een bekende NL-leverancier. Deze knolletjes worden in NL alleen toegepast als aas door vissers op met name karpers. De handel is streng gereguleerd omdat het in andere landen een invasieve exoot is. De LS stelt een ML van 5 ppb voor aflatoxine B1 voor en heeft hinder van het gegeven dat een andere lidstaat het beschouwd als een noot en er dan ook de ML van 2 ppb aan hangt. Deze informatie is gedeeld en dit item komt terug op de agenda van een volgende CWG.

Continuation of the discussion as regards the regulatory follow-up to the EFSA risk assessment of aflatoxins in food

Hiervoor liggen wat kleine aanvullingen/wijzigingen op tafel waarvan het nog maar de vraag is wat daarvan overblijft. Wordt vervolgd.

10. Ergot and ergot alkaloids in rye and rye products – Assessment of the achievability of the lower maximum levels applicable as from 01/07/2024. Exchange of views.

Sommige lidstaten willen de bestaande MLs verder verlagen. Met name de noordelijke LS willen dat niet omdat de klimatologische omstandigheden in die landen dat niet zo makkelijk, danwel onmogelijk maken. Los hiervan zijn de MLs nog maar een half jaar van kracht, dus het ligt voor de hand om eerst af te wachten wat daarvan het effect is op de in de handel zijnde levensmiddelen. Wordt vervolgd.

11. Sampling and analysis of ochratoxin A in ham and cheese.

Twee LS hebben elkaars bemonsteringsmethode vergeleken en geconcludeerd dat die nagenoeg gelijkkluidend zijn. Het EURL heeft met een eerder ontwikkelde analysemethode een monitoringsonderzoek gedaan en op 1 uitzondering na alleen waarden beneden de 1 ppb gevonden. Als meer LS die methode gaan toepassen kan de EFSA met de verzamelde getallen een risicobeoordeling gaan doen.

12. Any other business

- a. CCCF
CCCF will be in Utrecht and will be an in-person meeting. MS's that join online will not be able to vote. NL will be present in person.
- b. THC: staat inmiddels in de nieuwe 1881.

- c. Other WTO: reactie van Turkije op MLs voor cyanide in amandelen en OTA in gedroogde abrikozen en gedroogde moerbeien.
- d. Aflatoxins sorting: er is nog geen begin gemaakt met criteria waaraan schoningsbedrijven moeten voldoen. Info van België.
- e. Ergot and ergot alkaloids in durum wheat: zie punt 10.
- f. Nitrates-nitrites: data van EFSA, zonder verdere toelichting.
- g. Pyrrrolizidine alkaloids in herbal infusions: commentaar op de MLs.
- h. Enniatins and beauvericin: EFSA-data zonder verdere toelichting.

Al deze punten zijn niet verder besproken. Wordt vervolgd.

Den Haag, mei 2023